1862. N°. 125.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG 17 OCTOBER.

De prijs der Courant is f 3.— per vierendeel jaars. Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 Cents verkrijgbaar.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 October.

In de zitting van den gemeenteraad van heden zijn, met 19 stemmen tegen 1 stem, goedgekeurd de grondslagen waarop de ontbinding der bestaande overeenkomst met het rijk, ten opzigte van het stedelijk ziekenhuis, kan plaats hebben, over welke grondslagen hh. curatoren der hoogeschool, daartoe gemagtigd, zijn overeengekomen met eene commissie uit den raad daartoe den 25sten Julij 1861 benoemd. Deze voor de gemeente zoo gewigtige quaestie is dus weder eene schrede nader tot hare oplossing gebragt. — Op de adressen van de hh. Bahlmann c. s. om tegemoetkoming in geledene schade op den 13den September ll., is door den raad afwijzend beschikt. De motiven waarop dit besluit is genomen, zullen, volgens het in den raad uitgedrukte verlangen, opgenomen worden in het verslag der handelingen van den raad. — Tot commies bij de plaatselijke belastingen is be[illegible] Nieuwenburg, thans adsistent commies-portier.

— Naar wij vernemen bestaat het plan om van het 20-tal J[illegible]panners, die binnen eenigen tijd hier te lande worden verwacht, [illegible] eenig wetenschappelijk vak te worden opgeleid, er 4 of 5 aan de z[illegible] prof. Hoffmann alhier toe te vertrouwen, ten einde hen, naarmate hunner neiging, een uitgebreid akademisch onderwijs te doen genieten.

— Allerwege vertoont zich, bij eene bijzonder zachte temperatuur, nog eene buitengewone groeizaamheid. Er zijn heesters en vaste planten die op nieuw bloemen dragen en op vele plaatsen prijken de aarbeziën met bloem en vrucht te gelijk. Natuurlijk zijn de vruchten weinig en klein.

— Naar wij vernemen, zegt de *Arnh. C.*, zou bij onze regering het plan bestaan om, in vereeniging met Engeland, eene flotille uit te rusten, ten einde aan de verontrustende zeeroverij in de Indische wateren paal en perk te stellen.

— Onder de gemeente Abbenbroek heeft eergisteren een zware brand gewoed. Een huis met schuur, toebehoorende aan D. Heileman, is geheel in de asch gelegd. Bijna de geheele inboedel en eene aanzienlijke hoeveelheid hooi werden mede een prooi der vlammen.

— In deze week zou een aanzienlijk ingezeten te Amsterdam zijn 50-jarig huwelijksfeest vieren, waarbij men hoopte op de tegenwoordigheid van een zoon, die 21 jaren geleden naar Oost-Indië vertrok en wiens terugkomst reeds was aangekondigd. Hij is teruggekomen; maar naar men verneemt in krankzinnigen toestand, die een maand geleden hem op zijne terugreis overkwam.

— Naar men uit Enschedé meldt, loopt aldaar het gerucht dat de tegenwoordige burgemeester, die in de weinige maanden dat hij aan het hoofd van het bestuur stond, zich de algemeene achting heeft weten te verwerven, zijn ontslag bij de regering heeft ingediend. Men verdiept zich in gissingen wat hiervan de oorzaak kan zijn. Zoo veel is zeker, dat hij steeds met den meesten ijver het verkrijgen van eenige nieuwe uitwegen, eene algemeen erkende behoefte, heeft voorgestaan, en nadat in eenige achtereenvolgende raadsvergaderingen dat punt breedvoerig behandeld en eindelijk tot den aanleg van twee nieuwe wegen besloten was, is men plotseling op dat besluit teruggekomen. Vruchteloos is dus al de moeite van den burgemeester, die dagen en weken met opmetingen en rooijingen heeft doorgebragt; vruchteloos de adressen bij de hooge regering ingediend; vruchteloos heeft men zoo velen die nog vóór den winter onder dak hadden kunnen zijn tot een volgend jaar doen wachten.

— Te Winschoten had Zaturdag ll. een treurig ongeval plaats. Bij den aanbouw van een huis zijn 13 spanten, die waarschijnlijk niet stevig genoeg bevestigd waren, omgeslagen, waarbij twee timmerlieden ernstige verwondingen hebben bekomen. Een hunner is zoo zwaar aan de borst gekwetst, dat men voor het behoud van zijn leven vreest.

— Uit Paramaribo meldt men dat de hh. Cateau van Rosevelt, chef van het bouwdepartement, en Rozenberg een togt naar Boven-Suriname hebben gemaakt, ten einde onderzoek naar het bestaan van goud-erts in die streken te doen. Nadat zij onderscheidene punten onderzocht hadden, was door hen in Victoria goud-erts ontdekt.

Met de schoener *Anna* was het berigt nader bevestigd dat op Curaçao zeer kwaadaardige pokken heerschen, die vele slagtoffers maken. De ziekte moet, naar men zegt, ingevoerd zijn door een vaartuig, waarop een lijder zich bevond en waartegen geene voorbehoedende maatregelen waren genomen.

— Bij de overweging in de afdeelingen der tweede kamer van het VIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1863 (*Marine*) heeft men den wensch uitgedrukt om nader met de plannen des ministers, ook in verband met de voorgedragen wet tot verhooging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting voor 1862, bekend te worden gemaakt. Op bladz. 4 der memorie van toelichting, zeide men, geeft hij te kennen, dat hij, bij het vernemen der gebeurtenissen in Noord-Amerika, last gegeven heeft tot het staken van den bouw aan die schepen, wier staat van vordering zoodanig was, dat zij in de eerste plaats tot eene vervorming in gepantserde schepen in aanmerking konden komen, en dat hij met den bouw der overige schepen heeft laten voortgaan. Men kon dit besluit niet anders dan goedkeuren. In den moeijelijken tweestrijd, waarin de regering zich moet bevonden hebben, beval eene afwachtende houding zich van zelf aan. Maar nu is het met die houding in strijd wat de minister verder zegt, dat bevelen gegeven zijn om met de vervorming van het stoomfregat *de Ruyter* en van de drijvende batterij *Jupiter* een aanvang te maken, en wel de eerste tot stoombatterij. Daardoor is toch vooruitgeloopen op het besluit der kamer wegens het voorstel tot pantsering, en een eerste stap gedaan om een der groote schepen onzer vloot voor elke andere bestemming dan de verdediging onzer zeegaten onbruikbaar te maken. Men had met het afzagen van de *Jupiter* niet moeten beginnen, zonder dat door de volksvertegenwoordiging omtrent de nieuwe denkbeelden des ministers eenige uitspraak ware gedaan. En welke zijn die denkbeelden? Zoover men dit uit de thans overgelegde stukken kan opmaken, wil de minister allengs al de groote schepen onzer vloot vervormen en daarvoor pantserplaten opleggen of wel daaraan de pantsering doen aanbrengen. Al onze kracht zal dus worden besteed om gepantserde schepen voor de verdediging onzer zeegaten te verkrijgen. Verscheidene leden wilden dat stelsel niet regtstreeks veroordeelen, maar toch op de gevolgen wijzen, die daaruit onvermijdelijk moeten voortvloeijen. Die gevolgen zullen zijn, dat binnen weinige jaren onze geheele vloot, behalve wat wij in Indië bezitten, vervormd zal zijn in gepantserde schepen, misschien geschikt om onze zeegaten te verdedigen, maar niet om buitengaats te komen of verre zeereizen te doen. De onmogelijkheid zal daardoor worden geboren om uit onze vloot schepen van grooter charter te bestemmen voor eenen spoedigen togt naar Indië, voor het vertoonen van onze vlag op een of ander punt, waar het belang des handels of dat der staatkunde dit vereischt, en voor de oefening van ons scheepsvolk. Kan dit onder onze omstandigheden een goed stelsel zijn?

Bij de overweging van het IXde hoofdstuk (*Koloniën*) waren er in drie der afdeelingen leden, die het vraagstuk over het meer of minder vertrouwen, in het staatkundig beleid van den tegenwoordigen minister van koloniën te stellen, ter sprake bragten. Zij deden daarbij hulde aan het regtschapen karakter van dien minister, maar verklaarden desniettemin dat zijne handelingen en genoegzaam gebleken bedoelingen hun voortdurend ernstige bezorgdheid of huivering om hem te ondersteunen, inboezemde. Met name wezen zij op de weifelende houding, door hem met opzigt tot het besluit van 12 Maart jl. betreffende de Delftsche akademie aangenomen; op de wijze, waarop hij de wetsvoorstellen betrekkelijk de emancipatie der slaven in de W. I. koloniën en de daarin oorspronkelijk voorkomende bepalingen wegens de immigratie van vreemde arbeiders verdedigd had; en vooral ook op de van zijn departement uitgegane wet wegens de particuliere cultuur-ondernemingen in Nederl. Indië. Dat wetsvoorstel droeg, zoo zij beweerden, blijken, dat de tegenwoordige minister, in strijd met art. 56 van het Indische regeringsreglement, ondermijning van het gouvernements-cultuurstelsel beoogde. Een veel grooter aantal leden vereenigde zich geenszins met dit ongunstig oordeel over het staatsbeleid van den minister van koloniën. Voor zoover dat oordeel op de cultuurwet steunde, kon het niet anders dan als voorbarig worden beschouwd. Zoolang het onderzoek van die wet niet was afgeloopen, kon niemand met volkomene zekerheid zeggen, of zij inderdaad eene verkeerde strekking had. Overigens moest het bevreemden, dat men op hetzelfde oogenblik, waarop men aan de eerlijkheid van den minister volkomen regt liet wedervaren, wantrouwen in zijne handelingen of bedoelingen liet doorblinken. Hij was lid van een kabinet, waarin mannen gezeten waren, die tot de voormalige koloniale oppositie hadden behoord, wier leus steeds geweest was, om niet met overhaasting, maar met de meest mogelijke behoedzaamheid verbetering in den toestand van Ned. Indië te brengen. Die ambtgenooten van den minister zouden, indien dit te pas mogt komen, hem in zijne vaart beteugelen, en een eerlijk man als hij zou niet doof zijn voor de waarschuwende stem zijner ambtgenooten. In de tweede plaats had de minister ten stelligste toegezegd, geene ingrijpende maatregelen omtrent het binnenlandsch beheer op Java te zullen nemen, geene daden van overwegend belang te zullen plegen, zonder medewerking en toestemming der wetgevende magt.

In het verslag wordt voorts aangedrongen op het antwoord op het vijftal vragen naar aanleiding van het werk van den heer Money, betrekkelijk de vroegere finantiële geschiedenis van Ned. Indië gedaan, en op de mededeeling van den uitslag der gedachtenwisseling over de afschaffing der cultuurprocenten in Ned. Indië en de daarmede in verband staande verhooging

der bezoldiging van Europesche ambtenaren. Men vraagt voorts of de afdoening der zaak van den heer Bekker, gewezen resident van Rembang, een stap nader is gekomen, en of er niets kan medegedeeld worden omtrent de plannen wegens den aanleg van spoorwegen op Java en omtrent de uitkomsten die de zending van den heer Stieltjes tot nu toe heeft gehad.

'S GRAVENHAGE, 16 October.

Z. M. heeft aan den heer Fr. G. Mennen, te 's Hertogenbosch, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der 4de kl. van de orde van Nichan Iftihar, hem door den Bey van Tunis geschonken.

— Men verneemt dat de heer A. van Pers, Oost-Indisch ambtenaar, thans met verlof, door Z. M. benoemd is tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Volgens het *N. D.* is aan den heer van Rees, gepensioneerd majoor van het Oost-Indische leger, aangeboden om als kommandant van de troepen naar de West-Indiën te gaan met den rang van luit.-kol., doch kon dit eervol aanbod door dien hoofdofficier, om redenen van gezondheid, niet worden aangenomen.

— Z. M. de koning en Z. K. H. de prins van Oranje zijn gisteren nacht met een extra-spoortrein naar het Loo vertrokken. Z. M. zal aldaar waarschijnlijk tot den 5den of 6den der volgende maand vertoeven.

— Gisteren werd alhier door de maatschappij tot afschaffing der slavernij eene openbare vergadering gehouden. De voorzitter, mr. J. A. Singendonck, hield bij die gelegenheid eene rede, waarin hij zijn levendig gevoel van dankbaarheid te kennen gaf, wegens de schoone uitkomsten welke sedert de vorige vergadering de zaak der emancipatie verkregen had. Het slavenjuk was verbroken en met vreugde kon men den dag der opheffing van deze maatschappij begroeten. Het hoofdbestuur had deze vergadering bijeengeroepen om over dat punt te beslissen. Het hoofdbestuur stelde de ontbinding voor overeenkomstig de statuten, hetgeen door den spreker in bijzonderheden ontvouwd werd. Echter kon zich uit deze maatschappij eene andere ontwikkelen, die zich tot taak stelde op de vastgestelde emancipatie toe te zien. Na langdurige beraadslagingen bragt de voorzitter het voorstel ter dadelijke ontbinding der maatschappij in omvraag, hetwelk met 15 tegen 6 stemmen aangenomen werd. Voor het eindigen dezer bijeenkomst deelde de voorzitter nog mede een voorstel, om de verschillende afdeelingen, tegelijk met de kennisgeving van dit besluit tot ontbinding, uit te noodigen, om in eene openbare zamenkomst godsdienstig den gezegenden uitslag der slavenquaestie te gedenken, en wat verder voor de koloniën te doen is, te overwegen. Door de aanwezige heeren werd, na den afloop dezer vergadering, eene commissie benoemd, bestaande uit de hh.: Groen van Prinsterer, van de Wijnperse, Singendonck, van Lynden en Pape, om te onderzoeken, wat er verder in het belang der geëmancipeerden kan worden gedaan, en om daarvan later aan belangstellenden kennis te geven.

— Door den kerkeraad van de Waalsche gemeente alhier is tot leeraar bij die gemeente beroepen ds. Cazalet, pred. te Lyon.

— Van de 52 kweekelingen, die aan het examen voor hulp-onderwijzer deel namen, zijn door de commissie van onderwijs 34 toegelaten.

— Gisteren namiddag trof den schipper van der Heiden het ongeluk, dat hij, aan de pletterij bezig zijnde met het inladen van ijzer, de boegspriet brak, waaraan een zwaar stuk ijzer was bevestigd; dit viel hem op een der beenen, dat daardoor verbrijzeld werd.

— De commissie van de tweede kamer, belast met het onderzoek van het adres van den heer mr. Schillemans, wegens de uitzetting van zekeren Charles Guy, zich noemende graaf d'Hombres, heeft verslag uitgebragt, inhoudende dat zij het diep betreurt dat in deze zaak de Nederl. ambtenaren zich hebben kunnen veroorloven in strijd, en zelfs zoo veelvuldig en in zoo hooge mate in strijd met de wet te handelen. Zij stelt mitsdien voor een afschrift van het verslag aan den minister van justitie te zenden, met dringende uitnoodiging om daaraan zijne aandacht te wijden.

AMSTERDAM, 15 October.

Maandag ll. hield de taal- en letterkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Opzoomer, Koenen, Six, te Winkel, Hoffmann, Delprat, van Lennep, Millies, Leemans, Vissering, Kuenen, Beets, Bakhuizen van den Brink, Brill, van Heusden, Janssen, Roorda, Scholten, de Vries en Karsten.

Aan de orde was het rapport der commissie, belast met het onderzoek der stukken, overgelegd door den heer Rose, betreffende de groote zaal op het Binnenhof te 's Gravenhage. De president der commissie, de heer Bakhuizen van den Brink, zeide, dat dit rapport een werk van bijzonder grooten omvang was, dat daartoe minstens 250 registers moesten worden nagezien, dat het derhalve niet mogelijk was om een tijd te bepalen wanneer de commissie met haar arbeid gereed kon zijn; hij achtte het wenschelijk dit punt niet meer op de agenda te vermelden. De heer Koenen bestreed dit laatste, met het oog op het reglement van orde. De heer van Lennep was tevens tegen het voorstel, uit vrees, dat daardoor de zaak in vergetelheid zou geraken. De heer Janssen toonde aan, dat er reeds een antecedent bestond van het afnemen eener zaak van de agenda. De vergadering nam ten slotte een besluit in den laatsten zin; tevens werd op voorstel van den heer Leemans het besluit genomen om, in afwachting van het rapport, de stukken van den heer Rose nu reeds in de verslagen en mededeelingen op te nemen.

De heer Brill leverde eene bijdrage over de vorming van zamengestelde woorden in het Nederlandsch.

Door de hh. Beets, Janssen, Scholten en te Winkel werden boekwerken voor de bibliotheek aangeboden en door den heer Leemans mededeeling gedaan van hetgeen er, sedert de laatste opgave, bij de commissie voor de overblijfselen van oud-vaderlandsche kunst was ingekomen.

Daarna werd de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 14 October.

Zondag ll. is in Hyde-park de rust niet ernstig gestoord geworden. Het aantal personen, dat zich ondanks het ongunstige weder in het park bevond, wordt geschat op 8 à 10 duizend, meestal uit nieuwsgierigheid gekomen. Onder de menigte bevonden zich echter nog onderscheidene Iersche werklieden, gewapend met stokken, die zij bij het binnentreden van het park hadden verborgen gehouden, om niet te worden afgewezen. In het park zelf was slechts een 40-tal politie-agenten, maar in de nabijheid een hulp-corps van ongeveer 1000 man geplaatst. Aan de voornaamste uitgangen stonden sterke patrouilles soldaten, die aan elken militair den toegang weigerden en bevel hadden ontvangen, des gevorderd, aan de politie de sterke hand te leenen. Van tijd tot tijd werden kleine ophoopingen van volk door de politie uiteengedreven; redevoeringen werden niet gehouden, elke poging daartoe werd dadelijk te keer gegaan. Toen het eindelijk tegen 4 ure begon te stormen en te regenen, verlieten de nieuwsgierigen het park. De Ieren hebben echter herhaaldelijk te kennen gegeven dat zij voornemens zijn de Garibaldianen nog eens duchtig te kastijden.

In al de katholieke kerken is Zondag morgen een herderlijke brief van kardinaal Wiseman gelezen. Hij vermaant daarin zijne waarde Iersche kinderen zich voortaan te onthouden van alles wat tot zulke ongeregeldheden aanleiding kan geven. Ik hoop, zegt hij, op betere dagen; de zaak van den Paus is de zaak van waarheid en regt, van deugd en godsdienst, ja van God zelf. Zulk eene zaak moet niet worden ondersteund door slagen en oploopen.

— Men heeft besloten een bisschop van de Anglicaansche kerk naar Madagascar te zenden, om zijnen zetel in de hoofdstad des eilands te vestigen en er eene regelmatige afdeeling van de kerk van Engeland te vormen. De regering heeft aan dat plan hare goedkeuring geschonken.

[illegible]ondag ll. zijn nabij Winckboringh, op den spoorweg van Edinburg naar Gl[illegible]gow twee treinen tegen elkander geloopen, met het gevolg dat 15 [illegible]edood en meer dan 100 gewond zijn.

[illegible]erigten uit New-York van 4 Oct. bevatten het volgende: Men ver[illegible] een treffen tusschen het legercorps van generaal Buell en de Zuidelijken nabij Louisville. In het zuider-congres is, onder den indruk van Lincolns proclamatie tot vrijverklaring der slaven, een voorstel gedaan tot het nemen van maatregelen van weerwraak tegen het Unie-bewind, ten einde dit te nopen de proclamatie in te trekken of hare uitvoering te verdagen. — Een veldslag tusschen Mac-Clellan en Lee bij Cork is op handen. — Naar de meening van de *World* zal de proclamatie van Lincoln de verovering van het Zuiden dubbel moeijelijk maken, en zullen de gebeurtenissen het bewijs leveren, dat met de uitvaardiging van die proclamatie de grootste dwaling in den tegenwoordigen oorlog begaan is. — Lincoln heeft eene wapenschouwing gehouden over het leger aan den Potomac. — Na 1 Nov. a. s. zullen geen buitenlandsche facturen bij het kantoor van in- en uitgaande regten te New-York meer geregistreerd worden, wanneer die stukken niet voorzien zijn van een certificaat, afgegeven door den consul der Unie op de buitenlandsche plaats van afzending.

De regering der Unie heeft een plan gevormd om de zuidelijke staten na de vrijverklaring der slaven van arbeidende handen te voorzien; zij wil namelijk blanken, inlanders niet alleen maar ook Europeanen, uitnoodigen om zich in Florida neder te zetten, onder aanbod om hun aldaar om niet gronden in eigendom te geven en hun in alles behulpzaam te zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 October.

Alhier wordt door de voorstanders van Italië's eenheid verzekerd dat mgr. de Mérode, wegens oneenigheid met den kardinaal staats-secretaris Antonelli, als minister van oorlog van den Paus zal aftreden, en dat de getalsterkte van het Fransche leger in den Kerkelijken Staat eerstdaags zal worden verminderd.

— Volgens de dagbladen zal de markies de Lavalette niet naar Rome terugkeeren, zijn opvolger wordt echter nog niet genoemd.

— De *Indép. Belge* deelt mede dat de Japansche gezanten, bij hun vertrek van hier, beloofd hebben na hunne terugkomst in hun land alle moeite te zullen doen om hunne regering en hunne landgenooten voor te lichten. Zij zullen aan hunnen souverein voorstellen, ieder jaar 200 personen, tot de onderscheidene klassen der Japansche bevolking behoorende, naar Europa te zenden, om zich aldaar met de Europesche beschaving bekend te maken; deze personen zouden 6 maanden in Frankrijk, en even veel tijd in Engeland doorbrengen. Telken jare zou een dergelijk gezelschap naar Europa gezonden worden. Naar men zegt zouden de gezanten bij een onderhoud met den minister van buitenl. zaken dezen gevraagd hebben, of de Fransche regering niet genegen zou zijn de alzoo overkomende Japanners om niet naar Frankrijk te vervoeren. Hun is aangeraden pogingen te doen om in Europa handelsbetrekkingen aan te knoopen en vervolgens te bewerken dat uit Japan handelsvaartuigen naar Europa worden gezonden. Dat zou een middel zijn om den voortgang der beschaving in hun land te bespoedigen. Naar het schijnt heeft onder de door hen bezochte steden van Europa Petersburg hen het meest getroffen.

— De rapporten door de prefecten nopens den uitslag van den oogst ingezonden, zijn zeer gunstig. Men berekent dat de opbrengst verre boven de behoefte voor het verbruik is, terwijl bovendien nog veel in voorraad is van hetgeen verleden jaar uit Odessa en van den Donau gezonden werd. De prijzen op de verschillende markten zijn dan ook dalende.

ITALIË.

Omtrent de geruchten eener reis van den heer Ratazzi naar Parijs schrijft men uit Turijn aan den *Times* het volgende: Met welke boodschap zou de heer Ratazzi naar het Fransche hof kunnen vertrekken? Hij zou

aan keizer Napoleon niets anders hebben mede te deelen, dan dat de Italianen zich houden als kinderen die de hand naar de maan uitstrekken en krijten omdat zij de maan niet grijpen kunnen, en dat hunne tegenwoordige bewindslieden grootelijks vreezen hen niet in orde te zullen kunnen houden, indien hun grillige lust niet wordt voldaan. Doch indien hij met zulk eene boodschap te Parijs kwam, dan zou hij er zekerlijk worden herinnerd aan de afspraken, waarmede hij tijdens zijn bezoek te Parijs in de maand Februarij jl. afscheid van den keizer nam. Ratazzi werd op het kussen gebragt met de bepaalde afspraak dat het Romeinsche vraagstuk aan den kant gezet worden en rusten zou. Is hij buiten staat om op dien voet aan het bewind te blijven, dan is het voor keizer Napoleon vrij onverschillig of Ratazzi dan wel eenig ander kabinet in Italië het bewind in handen heeft. Zoo ver ik op het eeniger mate beperkte standpunt van Turyn eenen blik in de toekomst kan slaan, moet ik zeggen, dat wij thans verder van de oplossing van het Romeinsche vraagstuk verwijderd zijn dan wij ooit nog zijn geweest.

— Naar men verneemt zal koning Victor Emmanuel een gedeelte van den winter in Napels doorbrengen. De staat van beleg aldaar zou in de volgende maand opgeheven worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 14 October.

De afgevaardigden der kamer hebben zoowel aan den president der begrootings-commissie als aan den rapporteur een zilveren beker overhandigd, als blijk van erkenning hunner vele bemoeijingen bij de jongste zitting. Overal worden toebereidselen gemaakt om de afgevaardigden bij hunne tehuiskomst hulde te brengen.

— Te Homburg is in eene buitengewone algemeene vergadering der deelhebbers in de speelbank, met 605 tegen 19 stemmen, bepaald, dat in het belang der openbare zedelijkheid, de landlieden, arbeiders en koopmansbedienden niet meer in de speelzalen zullen worden toegelaten en dat het aantal actiën van 42000 op 10000 zal worden verminderd.

— De voormalige koningin van Napels heeft zich in het Ursula-klooster te Augsburg begeven, om aldaar eenigen tijd in afzondering door te brengen. Naar men zegt, zal zij niet naar Rome terugkeeren, omdat zij meer dan eens mishandelingen van haren echtgenoot heeft moeten verduren.

— Uit Petersburg meldt men dat bij besluit des keizers de grondslagen zijn vastgesteld voor de nieuwe regeling van het regtswezen, dat voortaan afgescheiden zal blijven van het administratief gezag. Er zullen vredegeregten en arrondissements-regtbanken opgerigt worden. De senaat te Petersburg zal als hof van cassatie fungeren. Er wordt een raad van discipline voor de advocaten ingesteld. Bij de arrondissements-regtbanken zullen jury's ingevoerd worden, waarvan de leden uit de verschillende standen zullen gekozen worden. Aan den rijksraad is opgedragen de hiertoe betrekkelijke bijzondere wetten te ontwerpen, ook die op het notaris-ambt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 13 October.

Een gerucht zegt dat er weder verschil van meening tusschen graaf Rechberg en den heer von Schmerling is gerezen. De minister van buitenl. zaken moet namelijk voorstellen tot hervatting der onderhandelingen met Hongarije begunstigen, welke de staatsminister, als onpractisch en tegen de constitutie aandruischende, bestrijdt. In dezen strijd moet graaf Rechberg slechts den minister von Esterhazy aan zijne zijde hebben, terwijl al de overige ministers de partij van den heer von Schmerling hebben gekozen. In elk geval schijnt er aan geene ministeriële crisis te kunnen gedacht worden voor de sluiting der zitting van den rijksraad, welke tegen het einde van November verwacht wordt, en waarop onmiddellijk de bijeenroeping der landdagen aan deze zijde der Leitha zal volgen.

— De berigten uit Hongarije zijn hoogst treurig. In de hoofdstad komen schier dagelijks nieuwe faillissementen der voornaamste firma's voor, en in de comitaten hoort men voortdurend van de schrikkelijkste gruweldaden, door de roovers gepleegd. In een der comitaten houden Patko en zijn wreede luitenant Illesz zoo gruwelijk huis, dat vele grondeigenaren hunne bezittingen tot spotprijzen verpachten en zich met hunne gezinnen naar Pesth begeven, om althans hun leven te redden. Een boer, door wiens toedoen onlangs een roover werd gevangen genomen, werd, even als zijn gezin, gedood, terwijl al zijn have en goed in brand werd gestoken, bijna op het oogenblik, dat de roover de doodstraf onderging.

— Zaturdag ll. had eene treffende gebeurtenis plaats in de synagoge te Eisgruh. De godsdienstoefening, welke geschiedde onder voorgang van den rabbijn, was bijna geëindigd en sloot bij de gehouden predicatie met het woord »Amen," toen hij levenloos nederstortte.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 Augustus.

Door den gouverneur-generaal is, van wege de hooge prijzen der rijst, bepaald dat de uitvoer van padi en rijst, tot herroeping toe, onverschillig van welke plaats, vrij van regten op Java en Madura zal toegelaten worden.

— Tot tolk voor de Chinesche taal te Batavia is benoemd de heer G. Schlegel.

— Bij besluit van den 28sten dezer is, onder nadere goedkeuring des konings en bekrachtiging door de wet, waar die vereischt wordt, aan de hh. W. Poolman, oud-president van de factorij der Ned. handelmaatschappij te Batavia, te Gouda, A. Fraser, koopman te Batavia, te 's Gravenhage, E. H. Kol, bankier te Utrecht, en T Ament, oud-directeur der producten en civile magazijnen te Batavia, vergunning verleend tot het aanleggen en exploiteren van eenen spoorweg van Samarang in de rigting van Goeboek door de Soekawatische landen naar Soerakarta en van daar naar Djokjokarta.

— Alhier is aangekomen, met het doel om een bezoek bij den gouverneur-generaal af te leggen, de onafhankelijke prins Mangko Negoro, ridder der orde van den Ned. Leeuw en kolonel in Ned. dienst, met gevolg.

— Te Soerabaija zijn uit Banjermassing berigten ontvangen van 16 Aug. Een honderdtal muitelingen heeft de kampong Bedandan, niet ver van Marabahan, voor de helft verbrand. Eene afdeeling troepen, sterk 80 man, onder bevel van den luit.-kol. Anemaet, was derwaarts gezonden, en ook van elders waren troepen opgerukt om de opstandelingen aan te tasten, doch zij hadden zich in tijds uit de voeten gemaakt.

— De berigten hier uit Japan ontvangen zijn van hoog ernstigen aard.

Per Telegraaf.

TURYN, 15 October. De koning heeft het besluit geteekend waarbij de doodstraf, waartoe de deserteurs, die zich bij de beweging van Garibaldi hadden aangesloten, veroordeeld zijn, veranderd is in altijddurende gevangenisstraf. De *Movimento* behelst zeer geruststellende berigten betreffende den toestand van Garibaldi.

MARSEILLE, 15 October. Volgens berigten uit Konstantinopel heeft de Fransche gezant aldaar instructiën ontvangen, om de vertoogen van Rusland tegen den Turkschen militairen weg door Montenegro te ondersteunen.

PARIJS, 15 October. Het gerucht betreffende eene verandering van ministerie, zegt de *Patrie*, heeft tot verschillende uitleggingen aanleiding gegeven; wij kunnen bepaaldelijk verklaren dat het eenige vraagstuk, 't welk ter tafel gebragt is, de verkiezingen betreft, en dat de keizer verklaard heeft, dat die zullen plaats hebben op het tijdstip bij de constitutie bepaald. — Er is een begin van brand ontstaan in het théatre Italiën.

LONDEN, 16 October. De *Morning Post* bevat eene telegrafische depêche uit Parijs, meldende eene ministeriële crisis. De hh. Fould, Persigny, Thouvenel en Rouher, zouden hun ontslag nemen, en door anti-Italiaansche ministers vervangen worden.

PARIJS, 16 October. De *Moniteur* van heden bevat een keizerlijk besluit houdende benoeming van den heer Drouyn de Lhuys tot minister van buitenl. zaken, in plaats van den heer Thouvenel, op zijn verzoek eervol ontslagen.

TURYN, 15 October. De *Monarchia* meldt dat de prins en prinses van Pruissen den winter te Catania doorbrengen en bij hunne terugreis de voornaamste steden van Italië bezoeken zullen. Naar het schijnt zal de prins van Wallis zijne zuster regtstreeks van Berlijn naar Sicilië vergezellen.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat de Gemeenteraad, ingevolge art. 265 der Wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* nº. 85), in zijne vergadering van heden, het eerste suppletoir Kohier van de plaatselijke directe belasting voor het jaar 1862 heeft vastgesteld en dat Kohier als nog ter Secretarie dezer Gemeente, gedurende *acht* dagen, voor een ieder ter lezing is nedergelegd, terwijl binnen dien tijd elke op dat Kohier aangeslagene, krachtens de 5de zinsnede van bovengenoemd wetsartikel, zijne bezwaren tegen den aanslag, bij verzoekschrift op ongezegeld papier, bij Gedeputeerde Staten dezer provincie kan inbrengen.

En zal hiervan afkondiging geschieden door plaatsing in de *Leydsche Courant.*

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 16 October 1862.

Ter Gemeente-Secretarie zijn à **20 Cts** verkrijgbaar gedrukte exemplaren der **Concept-verordening,** *houdende wijzigingen in de verordening van* 1/24 *December* 1855, *in verband met die van* 5 *December* 1861, *regelende de invordering eener plaatselijke belasting op het* **gemaal** *binnen de gemeente Leyden*, aangehaald bij Koninklijk besluit van 30 December 1855, nº. 58; *meer bijzonder wat betreft de molens of inrigtingen in welke tarwe tot meel of bloem voor den handel wordt bereid.*

Burgerlijke Stand.

Van den 9 tot en met den 15 October 1862.

BEVALLEN: S. W. J. C. van der Weiden, geb. Sommeling, Z. — M. Kouwenberg, geb. Gelton, Z. — M. Kramer, geb. van Dissel, Z. levenl. — M. Romeyn, geb. Sasburg, Z. — J. E. van Velzen, D. — E. Winterkamp, geb. Bool, Z. — A. M. Starre, geb. Nieuwenhuisen, Z. — M. Verhoeven, geb. Voskamp, Z. — C. Filippo, geb. van Hoorn, D. — A. Overmeer, geb. van Dijk, Z. — A. E. Naber, geb. l'Honoré, D.

GEHUWD: A. Vergouw, jm. en C. Fassyn, wede. — L. Robbers, jm. en M. van Welze, jd. — D. Hoek, jm. en J. Los, wede.

OVERLEDEN: J. van der Heide, geb. Lanoy, 70 j. — H. Smit, Z., 3 d. — B. J. Hof, 57 j. — A. Wijnkool, Z., 17 j. — J. Carton, geb. Ebberlee, 28 j. — P. J. Bonte, Z., 14 d. — S. Favier, geb. Middelham, 74 j. — H. Fasseur, Z., 8 m. — C. M. van der Water, D., ruim 9 m. — M. Siera, geb. van der Klerk, 56 j. — H. A. F. Schurman, Z., ruim 3 m. — B. Hoefhamer, 67 j. — M. Kling, D., 11 j. en bijna 10 m. — J. van Strien, D., 3 w.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 15den October de heer D. Lodder, doct. in de genees- en verloskunde te Dirksland, in de heelkunde.

Denzelfden dag de heer S. A. van der Chijs, med. doct., in de verloskunde.

Aan S. wordt berigt dat de redactie niet kan afwijken van den regel geene stukken te plaatsen waarvan de inzender zich niet bij haar heeft bekend gemaakt.

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van eene **Dochter** A. E. NABER, — L'HONORÉ.

LEIDEN, 14 October 1862.

Ons dierbaar Jongske voor veertien dagen ons geschonken, is ons heden ontnomen.

A. P. G. JORISSEN, Pred.
G. W. JORISSEN, VAN WITZENBURG.

PURMERLAND, 13 October 1862.

Eenige kennisgeving.

J. CAHEN, van 's Gravenhage,

provisioneel gelogeerd in het Logement *de Zon*, Breedestraat alhier,

berigt bij deze aan zijne vroegere begunstigers, dat hij voortgaat met het leveren van

GOEDKOOPE HEEREN KLEEDINGSTUKKEN.

Elk stuk is met een vasten prijs genoteerd en voor een ieder te bezigtigen van 10 uur des morgens tot 4 uur des namiddags. Hij maakt tevens aan het geëerde publiek bekend dat hij binnen eenige dagen een vast etablissement zal oprigten, waarvan de opening nader zal worden aangekondigd.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leiden*, dd. 14 October 1862, is JOHANNES HENDRIKUS BARREN, *Timmerman*, *Metselaar*, *Koopman* en *Scheepmaker*, wonende te *Ter-Aar*, verklaard in **Staat van Faillissement**; aanvang genomen hebbende den 13den dier maand. Tot Regter-Commissaris in dat Faillissement is benoemd de Edel-Achtb. Heer Mr. H. P. J. TOLLENS, Regter in voorschreve Regtbank en tot Curator de Ondergeteekende, Candidaat-Notaris te *Woubrugge*.

J. BEENK.

Neêrlandsch Koffijhuis,

HAARLEMMERSTRAAT.

SOIRÉE MUSICALE,

aanvang ZATURDAG ten 6 ure,

te geven door eene beroemde Familie met medewerking van Jongejufvrouw EMELIE en LEONORA.

EIGENZORG.

Zondag 19 October 1862,

Soirée Musicale,

die uitgevoerd zal worden door de Familie BUZIAU en met medewerking van Mademoiselle M. LEONOR, die de Mirliton zal voordragen enz.

☞ Heden ontvangen een **Ehemans Kitzinger Winter Lager Bier**, van eene uitmuntende qualiteit, verkrijgbaar per 6 flesschen à *f* 0 28 p. fl.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,

onder Directie van **J. C. VALOIS.**

Maandag 20 October 1862,

(No. 1 van 't Abonnement)

PAILLAS,

Drama in 5 Bedrijven, naar het Fransch van d'Ennery en Fournier, door B. L.

1e bedrijf. De intogt van Paillas en zijn huisgezin; 2e bed. Paillas als huisvader; 3e bed. Paillas op het gemaskerd bal; 4 bed. Paillas als ridder; 5e bed. De verzoening. Daarna:

VERLIEFD OP MEVROUW,

Vaudeville in 1 Bedrijf, naar het Fransch van Siraudin en Choler, door R. Faassen. Om de uitgebreidheid dezer voorstelling

Aanvang ten *half zeven* ure.

Verwacht: *Joost van Vondel*, Tooneelspel; *Mijnheer Fritz*, Blijspel; *Dalila*, Drama; *Adrienne Lecouvreur*, Tooneelspel; *Een schat van eene vrouw*, Blijspel; *Op water en brood*, Blijspel; *Jaloersche tijger*, Blijspel.

Musis Sacrum

Leden wenschende eenig voorstel in behandeling te doen brengen in de buitengewone algemeene vergadering der Leden van het Gezelschap, op Woensdag den 5den November e. k., worden verzocht daarvan schriftelijk opgaaf te doen vóór of uiterlijk op Woensdag den 29sten October e. k. aan

den Commissaris Secretaris

L. J. A. DESERTINE.

Willemstraat te 's Hage.

Door veranderingen aan het Photographisch Etablissement, in verband met eene buitenlandsche reis van den Heer HENRI PRONK blijft het Atelier, voor zoo verre het Poseeren betreft, **gesloten** van af 18 tot ultimo dezer maand.

☞ Opnemen en uitvoeren van orders blijven geregeld doorgaan.

Magazijn van Papieren, Kantoorboekhandel, Steendrukkerij en Boekbinderij,

van **H. J. T. MATVELD**, Hoogewoerd.

Ontvangen eene bezending prima qualiteit **Teeken- of Passerdoozen**, tot extra lage prijzen. Voorts Teekenpapier, Conthee, Pastels, Doezelkrijt, Teekenportefeuilles, Teeken- en Kleurvoorbeelden, Verwdoozen, Penseelen, enz.

Caders en Passepartouts voor Photographiën, zijn in meer dan 200 soorten voorhanden.

Stempeldoozen met toebehooren en gegraveerde stempel, worden à *f* 3.50 geleverd. Copieerpersen, Copieerboeken enz.

Kantoorboeken in alle formaten en liniëring.

Dictatenboekjes met en zonder lijnen. Muziekboekjes en dito papier. Benevens al wat verder tot het vak van Papieren, Kantoor-, School-, Schrijf- en Teekenbehoeften behoort.

Alles in de uitgebreidste sortering tot de bekende lage prijzen.

☞ Postpapier wordt gratis met naam gestempeld.

BROODBAKKERIJ.

Door verandering van betrekking is *uit de Hand te Koop of te Huur* eene in volle werking zijnde **Broodbakkerij**, op de Heerengracht alhier. Dadelijk te aanvaarden. (De Gereedschappen kunnen door den Kooper of Huurder overgenomen worden.) Men vervoege zich bij den bewoner, Heerengracht Wijk VIII. No. 774. Brieven *franco*.

HERINNERING.

Ter herinnering aan vroegere advertentie, dient deze nogmaals een ieder opmerkzaam te maken dat het formaat der pakjes Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten veranderd is. Quantiteit en qualiteit zijn gelijk vroeger en zijn ze steeds in dezelfde gelei-biljetten gerold, met twee naamstempels voorzien en de naamteekening zigtbaar, waarop mijne verbruikers wel gelieven te letten. Over het nut en de heilzame uitwerking dezer nooit genoeg volprezen Watten, zal zeker wel niet noodig zijn, in het breede uit te wijden; het zij slechts eene kleine herinnering.

Het is algemeen en genoegzaam bekend, dat het het zekerste en ontwijfelbaarste middel is tegen alle Rhumatische aandoeningen door koude ontstaan, zoo als hoofd-, kies- of tandpijn, jicht, buik-, borst- of schouderpijn, pijn in de gewrichten, armen, beenen, enz.

Wil men de Watten echter met vrucht gebruiken, moet men het pijnlijke ligchaamsdeel daarmede geheel beleggen en vóór het gebruik ze zeer goed uitdampen. De prijs is slechts 30 Cents per pakje, te bekomen bij mij bereider en hoofd-depothouder, die tot waarborg der echtheid al de biljetten onderteekent.

A. BREETVELT Az.,
Delft, Groote Markt, nevens de Waag,

die deze Watten, o. a. verkrijgbaar heeft gesteld bij

A. van 't Hooft, Leiden, Maarsmansteeg bij de Vischmarkt.
N. J. Sanders Gz., Leiden, Haarlemmerstraat.
N. W. Beuzemaker & Co., Leiden, Vischmarkt.
G. Wilhelmus, Woerden.
Mej. de Wed. Bosman, Gouda.
Kauling & Bentlage, Gouda.
Gebr. Kauling, Alphen.
C. B. Verheul, Oudewater.
L. den Ouden, Soetermeer.
Wed. Boon, Leidschendam.
W. Ligthelm, Voorburg.
A. Bots, Nieuwkoop.
Wed. C. van der Meer, Noordwijk.
E. van Mansum, Hillegom.
J. Knol, Haarlemmermeer.
J. B. E. C. Schlatman, Bodegraven.
J. Goudkade, Boskoop.
En meer depôts in andere plaatsen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, WOENSDAG 15 October.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				
W. Schuld ...	2 1/2	63 5/8	63 13/16	63 11/16
Dito	3	76 1/8	—	—
Dito	4	99 1/2	99 5/8	99 9/16
Amort. Synd.	3 1/2	—	—	—
Handelm. ...	4 1/2	—	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aand. H. Spw.	4 1/2	—	—	—
Dito Rijn-Spw.	4 1/2	—	—	—
BELGIE.				
Cert. *Rothsch.*	2 1/2	55 5/8	56	56
SPANJE.				
Obligatiën ...	1 3/5	45 1/8	45 3/16	45 3/16
Dito Buitenl. .	3	—	—	—
Dito Binnenl.	3	49 1/4	—	—
Bew. Coupons.		9 1/2	9 7/8	9 1/2
PORTUGAL.				
Oblig.	3	45 11/16	45 3/4	—
Dito 1856/59	3	45 3/16	45 1/4	—
RUSLAND.				
Obl. *Hope & Co.*	5	101 3/4	—	—
Dito 1828/29	5	—	—	—
Cert. 1831/33	5	83	—	—
Dito 1840 ...	4	74 5/8	74 3/4	74 3/4
Dito *Stieglitz* .	4	75 1/8	75 1/4	75 1/8
Dito Nieuwe ..	4	—	—	—
Dito 5e Serie .	5	82 3/4	—	—
〃 1855, 6e Ser.	5	91 1/8	91 3/16	—
Dito 1859 ...	3	58 5/8	—	—
Inschr. in Ass.	6	53 1/2	—	—
Cert. van dito .	6	53 1/4	—	—
Spoorw. volgef.		196 1/4	196 3/4	196 1/2
POLEN.				
Aand. 1835 ...	*f*	—	—	—
Dito Oblig. ..	4	79 1/2	—	—
PRUISSEN.				
Oblig. 1859 ..	5	—	—	—
Aand. 1854 ..	3 1/2	—	—	—
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	58 1/2	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall. .	5	53 1/2	54 1/16	53 5/8
Dito zilv. nat.	5	62 1/16	62 7/8	62 1/8
Dito bet. Amst.	5	74 1/4	74 7/8	74 5/8
Dito 1847/52	2 1/2	27 1/8	27 3/2	—
BRAZILIE.				
Geldl. 1824 ..	5	99 1/4	—	—
PERU.				
Geldl. 1824 ..	4 1/2	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	3	27 3/8	27 1/2	—
GRENADA.				
Oblig.	4	16 3/8	—	—
MEXICO.				
Oblig. 1851 .	3	31 15/16	32	—

Slotkoersen, heden 16 October.

(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld ...	2 1/2	pCt.	63 13/16
Dito	3	〃	76
Dito	4	〃	99 11/16
Handelm.	4 1/2	〃	139 1/4
SPANJE, Oblig.	1 3/5	〃	45 3/16
Dito Binnenl.	3	〃	49 5/16
Dito Buitenl.	3	〃	—
PORTUGAL, te L. ...	3	〃	45 11/16
Dito Oblig. 1856/59 .	3	〃	45 3/16
RUSLAND, bij *Hope & Co.*	5	pCt.	101 3/4
Dito bij *Stieglitz & Co.*	4	〃	75 1/4
Dito Certif. 6e Serie .	5	〃	91 1/16
Dito Spoorweg volgef.			196 3/4
OOSTENRIJK, Metalliek	5	〃	54 5/16
Dito 1847/1852 ...	2 1/2	〃	27 1/8
Dito betaalb. te Amst.	5	〃	75
Dito Zilv. Nat.	5	〃	62 5/8
MEXICO, Oblig. te L.	3	〃	32 1/16

Spanje Amort. Schuld 22. — De markt was gunstiger.

Londen, Consols —. **Parijs**, Fr. Rente 71.30. **Weenen**, Metall. 5 pCt. 71.—. Id. Nat. 82.20. Wissel Londen 122.10.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.